

virkes imidlertid af andre elementer i forslaget. Samtidig må det forventes, at jord fra fritids- eller hobbybedrifter i videre omfang vil blive givet i forpagtning, således at der alt i alt vil blive tale om en tilfredsstillende jordmobilitet.

Lovforslaget vil samtidig som et positivt aspekt åbne mulighed for en mere omfattende bosætning i landdistrikterne.

Til nr. 19

I overensstemmelse med Landbokommissionens indstilling foreslås det at ophæve det hidtidige krav om, at erhververen skal tage jordbrug som væsentligste erhverv, idet kravet dog opretholdes ved erhvervelse af ejendom nr. 2. Endvidere foreslås en indsnævring af anvendelsesområdet for uddannelseskra­vet, der samtidig skærpes ved større ejendomme, og kravet om egen drift.

Landbokommissionen har af forskellige grunde anset kravet om væsentligste erhverv for uheldigt, jfr. nærmere betænkningen s. 24–26. Bl.a. indebærer kravet en garanti fra erhververens side for et vist økonomisk resultat i landbrugsdriften i en 8-års periode, uanset konjunkturudviklingen. Desuden er det vanskeligt og ressourcetrækvende at kontrollere overholdelsen af kravet.

I det omfang kravet om væsentligste erhverv ophæves, forudsættes det, at kravet også vil bortfalde for erhververe, som i henhold til den gældende lov er forpligtet til at opfylde det.

Som det fremgår af den foreslåede § 16, fastlægges uddannelseskra­vet som hidtil af landbrugsministeren efter forhandling med landbrugsorganisationerne. I modsætning til gældende bestemmelser foreskriver lovforslaget imidlertid et differentieret uddannelseskra­v for forskellige ejendoms­kategorier. Det er hensigten efter forhandling med landbrugsorganisationerne i bekendtgørelse at fastlægge kravene til uddannelsen efter følgende retningslinier:

Som det umiddelbart fremgår af forslaget, bortfalder kravet om uddannelse ved erhvervelse af ejendomme med et jordtilliggende på ikke over 15 ha og en grundværdi på ikke over 164.000 kr. ved årsreguleringen i 1985.

For ejendomme over disse grænser, men med et jordtilliggende på ikke over 30 ha vil uddannelseskra­vet blive fastlagt i overensstemmelse med § 1, stk. 1–2, i landbrugsministeriets bekendtgørelse nr. 649 af 15. december 1978.

For ejendomme over 30 ha vil der blive stillet krav om, at erhververen har opnået »det grønne bevis« eller anden tilsvarende uddannelse, eller at erhververen selvstændigt har drevet en jordbrugs-

bedrift i en sammenhængende periode af mindst 4 år inden for en kort referenceperiode.

Da kravet om egen drift bortfalder for mindre ejendomme, og da erfaringerne har vist, at kravet i dets hidtidige udformning ikke giver tilstrækkelige garantier for opnåelsen af de nødvendige faglige forudsætninger for erhvervelse og drift af større ejendomme, vil det ved fastlæggelsen af rammerne for lovens administration blive sikret, at uddannelseskra­vet alene anses for opfyldt på grundlag af egen drift i tilfælde, hvor der har været tale om egentlig erhvervsmæssig drift baseret på en væsentlig produktion.

I henhold til den gældende landbrugslov administreres kravene i § 16 således, at der kun undtagelsesvis gives dispensation til erhvervelse af en bæredygtig ejendom. For mindre ejendomme er dispensation hovedreglen, idet der stilles reduceret uddannelseskra­v, nærmest efter en faldende skala i overensstemmelse med den enkelte ejendoms størrelse, ligesom der ses bort fra kravet om væsentligste erhverv. For de helt små, såkaldt ikke-bevarelsesværdige ejendomme gives der dog kun dispensation, såfremt der ikke er behov for jorden til supplerende af bæredygtige brug. Kun meget sjældent dispenseres der fra bopælspligten og kravet om egen drift.

Til stk. 1–3

Stk. 1 fastsætter de krav, der skal gælde for erhvervelse af en ejendom over 30 ha. Arealgrænsen kan siges at træde i stedet for det hidtidige begreb »bæredygtig driftsenhed«, som af forskellige grunde findes uhensigtsmæssigt, jfr. de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Forslagets stk. 2 angiver betingelserne for erhvervelse af adkomst på ejendomme under 30 ha og større end i stk. 3 angivet. For disse ejendomme tænkes uddannelseskra­vet som anført lempet.

Forslagets stk. 3 angiver betingelserne for erhvervelse af en ejendom på ikke over 15 ha og med en grundværdi ved årsreguleringen i 1985 på ikke over 164.000 kr. i tilfælde, hvor erhververen og dennes nærmeste familie ikke i forvejen ejer en landbrugsejendom. Der stilles efter forslaget ikke uddannelseskra­v på disse ejendomme, hvorfor det heller ikke findes rimeligt at kræve egen drift, der falder naturligt sammen med den landbrugsfaglige kunnen, som uddannelseskra­vet forudsættes at garantere. Denne ændring bevirker, at jorden til en nyerhvervet, mindre ejendom frit kan bortforpagtes, hvilket vil kunne bidrage til den smidige, midlertidige strukturtilpasning, som forpagtning giver mulighed for. Dette er i overensstemmelse med